

MOLENKADEPAD 9 KM

waardoor het water weg kon stromen richting de lager gelegen rivier. Vanaf 1277 vond de omdijking van het gebied plaats, lokale adellijke heren verkochten concessies (copes) om afgebakende delen van het moeras te ontginnen. Deze vaste maatvoering van 1250m x 120m is nog steeds te zien. Aan de ontginningsbasis bij de rivier werd een hoeve gebouwd. Zo ontstonden namen als Achthoven en Tienhoven.

hier vrouwen

9 Rijksstoomgemaal

In 1762 besloot het polderbestuur van Achthoven een binnen-dijkse hoge boezem van 44 hectare aan te leggen (de Nieuwe Zederik). Er werden ook acht boezemmolens gebouwd. Het water uit de boezem werd via een sluis in de Lekdijk afgewaterd via een buitendijkse uitwateringsvliet, de Hoge Sluivliet. Tussen 1890 en 1892 werd bij Sluis 'van rijkswege' een stoomgemaal gebouwd met twee machinistenwoningen. Dit betekende het einde van het molencomplex van tien poldermolens en dertien boezemmolens. Alleen de Vlietmolen en de Bonkmolen aan de Zouweboezem bij Lexmond zijn behouden gebleven.

10 Huisje de Kikker

De polder Achthoven werd sinds 1598 bemalen door twee molens op de Oude Zederik. Een van deze molens had de naam Molen de Kikvors. In 1762 werd de molen verplaatst en uiteindelijk in 1926 gesloopt voor een dieselmolen. De vakantiewoning 'de Kikker' in een oude rietdekkerswoning herinnert aan de verdwenen molen en de rijke geschiedenis van rietteelt in de Zouweboezem. Dit riet werd eeuwenlang gebruikt voor de daken van boerderijen. Sinds het ontstaan van het natuurgebied de Zouweboezem is de teelt hier verdwenen.

Zouweboezem met huisje de Kikker

Dit Klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Landschap Erfgoed Utrecht in samenwerking met de gemeente Vijfheerenlanden, diverse particuliere eigenaren, vrijwilligers en andere partijen uit de streek. Klompenpaden zijn cultuurhistorische wandelroutes die particuliere terreinen, zoals landgoederen en boerenland, toegankelijk maken voor de wandelaar. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en onverharde paden. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Ook het landschap heeft voordeel van de ontwikkeling van Klompenpaden: vaak worden landschapselementen hersteld en aangelegd. Door aan te sluiten bij lokale initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer wordt de economie van de streek versterkt.

Meer informatie over Klompenpaden: www.klompenpaden.nl.
Hier vind je ook actuele wijzigingen of aandachtspunten.

Meer informatie over Landschap Erfgoed Utrecht:
www.landschaperfgoedutrecht.nl

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Molenkadepad (9 km), gemarkeerd in twee richtingen in roodbruine klompjes.
- De nummers op de kaart verwijzen naar bezienswaardigheden langs de route die beschreven worden in deze brochure.
- De route is gesloten van 15 november tot 15 februari vanwege rustperiode wintergasten.
- Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden app.
- Het Klompenpad is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen vanwege de smalle en onverharde paden. Stevig en waterdicht schoeisel wordt aanbevolen.
- Honden zijn verboden op particuliere delen van het Klompenpad om verstoring van vee en wild te voorkomen. Dit is aangegeven op de openstellingsborden die je aan het begin van het particuliere terrein.

productie & eindredactie Landschap Erfgoed Utrecht
tekst Landschap Erfgoed Utrecht
beeldmateriaal Jan de Bijer, Rick ter Horst @rickinhetdierenrijk, Merijn Loeve, Regionaal Archief Zuid-Utrecht Vereniging Historisch Lexmond en Hei- en Boeicop.
opmaak Bas Reijnen
met speciale dank aan de particuliere grondeigenaren, Vereniging Historisch Lexmond en Hei- en Boeicop, Ronnie Hendriks, Maks van Middelkoop, Jan de Wit, Waterschap Rivierenland, Zuid-Hollands Landschap

© Landschap Erfgoed Utrecht
2026, 1^e druk. Alle rechten voorbehouden

Bij vragen of opmerkingen over dit pad kun je contact opnemen met Landschap Erfgoed Utrecht via www.klompenpaden.nl.

PROVINCIE UTRECHT

hier vrouwen

Wandelen door de
Zouweboezem, langs
de Lek en de vele
fruitboomgaarden in het
prachtige buitengebied van
Ameide en Lexmond

MOLENKADEPAD 9 KM

KLOMPENPADEN

NIET BESTEMD
VOOR VERKOOP

MOLENKADEPAD 9 KM

1 De Zouwendijk en buurtschap Sluis

De Zouwendijk is onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie. Bij het buurtschap Sluis was een verdedigingsschans aangelegd, die in november 1672 werd overmeesterd door het Franse leger van Lodewijk XIV. Hierbij werden de vijf buitendijkse molens in brand gestoken. Één molen brandde volledig af en de andere vier werden zwaar beschadigd. Het dorp Ameide werd geplunderd en nagenoeg geheel door brand verwoest. In 1739 werden de molens weer opgebouwd. In 1828 nam een stoomgemaal in Arkel de taak van de molens over en werden de molens gesloopt.

hier vrouwen

2 Natuurreservaat Luistenbuul

In de binnenbocht van de Lek ontstond in de loop der eeuwen een uniek stukje natuur. In natuurreservaat Luistenbuul groeien zeldzame planten als grote tijm, veldsalie en kleine pimpernel. De vele konijnen die hier vrij rondlopen zijn aan de ene kant goed voor het gebied omdat ze het kalkrijke zand naar boven wroeten. Hier profiteren vele plantensoorten van. Maar de konijnen eten helaas ook de inheemse planten kapot. Ze worden daarom gevangen en verplaatst naar de Amsterdamse waterleidingduinen waar ze het duinsysteem open en gezond houden.

3 Vervoer over de Lek bij Lexmond

Tot halverwege de twintigste eeuw was de Lek een druk verkeerslint in Lexmond. Vanaf het Veerhuis vertrok de pont naar Jaarsveld. Tus-

Buurtschap Sluis

Grote tijm

sen Rotterdam en Culemborg voeren ook raderboten. Ze verbonden Lexmond met de wereld en vervoerden reizigers, vee, post en handelswaar. Met de komst van de auto en de bus verdween het vervoer over de rivier grotendeels.

4 Steenovens en misbaksels

Vanaf de veertiende eeuw werden de houten huizen vervangen door steen. Hierdoor steeg de vraag naar bakstenen en kwam er een steenoven in de uiterwaarden, waar de magere rivierklei zich goed leende voor stevige bakstenen. In de bodem zijn stapels baksteen, steenrestanten en ovenslib aangetroffen. Met de stenen zijn hoogstwaarschijnlijk in de vijftiende eeuw in Tienhoven en in de zestiende eeuw in Ameide ook de plaatselijke kerken gebouwd. Niet alle stenen waren geschikt; met de misbaksels zijn bijvoorbeeld de Lekoevers versterkt en een fantasierijk 'kasteeltje' gebouwd. Deze is verderop langs de Lek nog zichtbaar. De steenovens verdwenen in de negentiende eeuw.

5 Achthoven

In polder Achthoven zie je een lang lint van boerderijen langs de dijken lopen. Bakstenen huizen met rieten daken vertellen stille verhalen van generaties boeren. Tussen de sloten liggen grienden, waar wilgen werden gekweekt voor manden en bindmateriaal, een slimme mix van landbouw en ambacht. Het ritme van de lintbebouwing, de karakteristieke boerderijen en de groene grienden geven een prachtig

beeld van het historische polderlandschap. Wie hier wandelt, voelt nog steeds de adem van het oude Achthoven.

6 Fruitteelt

Langs de rivieroever komt vanwege de kleigrond veel fruitteelt voor. In het verleden was dat de teelt van appels en kersen in hoogstamboomgaarden. De fruitteelt is nu voornamelijk de laagstamfruitteelt van peren. Het plukseizoen werd sinds 1657 op de tweede donderdag van oktober afgesloten met de jaarlijkse Paardenmarkt, die na al die jaren nog steeds bestaat.

7 Rivier en dijk

Tussen 1850 en 1950 was de griendcultuur in het gebied van groot economisch en sociaal belang. Veeboeren en grootgrondbezitters pootten er wilgen in de moerassige delen van het land. Hierdoor ontstond een zichtbaar hoogteverschil in het landschap. Griendwerkers oogsten het hout (hakhout en snijteen) in de winter. In de zomer werd het hout verwerkt tot hoepen en manden. Die werden via de Lek per boot richting Rotterdam vervoerd. Door de komst van plastic als verpakkingsmateriaal verdween het belang van de griendteelt.

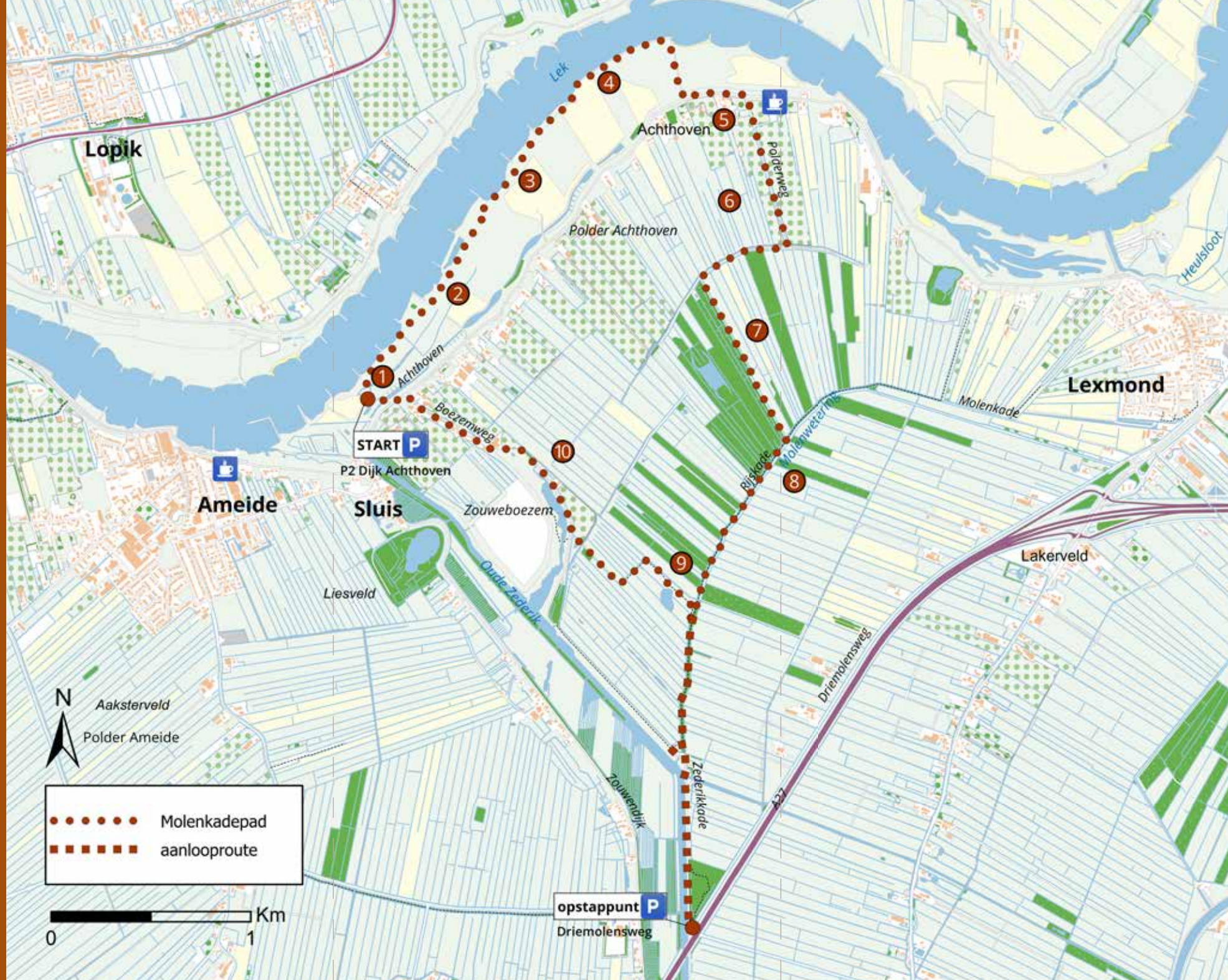
8 Copelandschap

Rond 1100 werd begonnen met de ontginning van de Rijndelta, toen nog een moerassig gebied. Het zogenaamde copelandschap ontstond; haaks op de rivier werden afwateringskanalen gegraven

Fruিতেল

MOLENKADEPAD 9 KM

Startpunt → P2 Zuid-Hollands Landschap, Lexmond
Opstappunt → Kruising Driemolensweg en Zederikkade, Lexmond
Openbaar vervoer → Bushalte Boezemweg, Lexmond
Horeca → Er is verschillende horeca in Ameide en Lexmond

Kijk op [Klompenpaden.nl](https://klompenpaden.nl) of in de Klompenpaden-app voor actuele informatie over dit pad.

Te gast op het erf en boerenland

Klompenpaden lopen regelmatig over het erf van een boer, langs een beekje of over een sloot. Vaak is dit privéterrein. Er wordt nauw samengewerkt met boeren en grondeigenaren die recreatief medegebruik toestaan. Zonder hun toestemming waren er niet zoveel Klompenpaden. Als wandelaar ben je te gast.

Honden verboden

Het betreden van privéterrein wordt aangegeven met een speciaal openstellingsbord. Er geldt een hondenverbod. Honden kunnen onrust veroorzaken bij vee, wild of weidevogels. Daarnaast kunnen ze ziekten verspreiden. Daarom zijn honden verboden op Klompenpaden. Bedankt voor je begrip.

Parkeerverbod

Voor Klompenpad wandelaars geldt een parkeerverbod op de Boezemweg. Als mensen zich hier niet aan houden, kan dit leiden tot de sluiting van het Klompenpad. Parkeren kan bij het startpunt of het opstappunt, hier is voldoende parkeerplek.

HOE WERKT DEZE DOWNLOADBARE FOLDER

Download deze folder en druk het af in kleur (dubbelzijdig, gespiegeld langs korte zijde) voordat u gaat wandelen. U krijgt dan de folder + de wandelkaart geprint. De folder kunt u als een echte folder vouwen over de aangegeven grijze lijnen. Deze folder bevat altijd de meest actuele informatie.

hier vouwen

hier vouwen

Purperreiger

Voor vogelliefhebbers

De Zouweboezem is een natuurgebied, dat vooral in trek is bij watervogels. Aan het einde van de grasdijk staat een vogelkijkhut met een weids uitzicht over de graslanden. De Zouweboezem is het foerageergebied van de grootste populatie broedende purperreigers van Nederland.

Waarom is het Molenkadepad dicht in de winter?

Het Molenkadepad is dicht in de winter. Dat lijkt vreemd omdat er dan geen vogels broeden, maar deze sluiting is heel belangrijk. Polder Achthoven is namelijk een belangrijk overwinteringsgebied voor wintergasten. Wintergasten zijn vogels die alleen in de winter naar Nederland komen omdat er in hun eigen broedgebied, vaak hoog in het noorden zoals Scandinavië, te weinig

Ontdek het mooie buitengebied van Ameide en Lexmond.

Wandelen door de Zouweboezem, langs de Lek en de

vele fruitboomgaarden in het prachtige buitengebied van

Ameide en Lexmond. Geniet van de rust, kleinschaligheid

en de combinatie van cultuur en natuur die het Molen-

kadepad te bieden heeft. Klompen aan, rugzak op en gaan!

voedsel is. Deze vogels trekken dan zuidwaarts om de winter in Nederland door te brengen.

Stichting Zuid-Hollands Landschap heeft de polder op meerdere plekken afgegraven zodat schrale en zanderige ondergrond aan de oppervlakte komt. Dit zorgt in de zomer voor een mooi leefgebied voor zeldzame planten, én in de winter is de grond voor vogels ideaal om in te purren. Er leven honderden kieviten en bijna honderd wulpen in polder Achthoven. Zij vinden hun wintervoedsel in de zanderige grond van polder Achthoven, denk aan wormen en emelten. De noordelijke vogelsoorten zijn minder mensen gewend en daarom erg schuw. Ze zullen ook eerder opvliegen als ze een mens zien. Het is erg belangrijk dat er in de winter rust heerst in deze polder en daarom is de route gesloten.

Molens op een rij

